

Кад стижемо у Драч већ је осам часова, те само пијемо кафу код драгомана нашег посланства г. Вука Ђурашковића, па полазимо. У првом ауту је г-ђа Лазаревић с децом и прота г. Лаза Матијевић, у другом г. Лазаревић, г. Драговић секретар и ја. По сунцу се види да ћемо имати врело подне, ако не духне какав ветрић пучином. Пут је обичан сеоски крчаник, употребљив зато што нема кише. Источно су баре, из којих се вади со, западно море тихо и сафирно. По гдегде опазите у њивама стражаре. На једној ливади се види читав вод Маћана с пушкама. Обезбеђивање је савршено, али наша кола не заустављају. Већина их познаје. Други, што их не знају, виде на њима југословенску заставицу, па одмахну руком.

Плав је сав видик према Ишми. Шуме у даљини пружају изглед тајанствен и тмаст. На избрешку источно има села с Косовцима исељеницима. Има и босанских исељеника још од аустријске окупације. Они говоре нашим језиком, верски су фанатици, а и ако надамак мора слабо се обавештавају о приликама у свету. Скоро су питали је ли Србија дошла и у њихова села у Босни. Па кад им је одговорено да јесте, они су одмахнули главом: „Е, много се проширила“. Пролазимо поред чифлика, који је скоро купио Абдурахман Крос: кућа плаво обојена, њиве и пашњаци.

Затим се указује Порто Романо. Остаци некадање тврђаве још су се одржали. Све је остало под морем: темељи кућа, улице и рушевине. Јер, као што знате, наша далматинска и албанска обала тону у море столећима. Залив је благог полукружног облика. На северном крају је једно узвишење Пала. Ту је пре шесет година било српско село, па се раселило. Имали су и црквицу. Ишао је г. Лазаревић да потражи њене темеље, па их није нашао. Доцније у разговору каже му Ахмет-бег: „Ако и ту пронађете какав Свети Наум, слободно га узмите“. И ми се на то смејемо учтиво и кисело. На средини залива је на обали барака, подигнута за председника кад долази на купање. Има једно претсобље и две собе, па се одатле пружа мост у море. С њега се силази у воду. Један чамац с веслима при-